Національний банк України

Проміжна скорочена консолідована фінансова звітність

за період, що закінчився 30 червня 2021 року

Зміст

ПРОМІЖНА СКОРОЧЕНА КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ:

Проміжний скорочений консолідований звіт про фінансовий стан 4
Проміжний скорочений консолідований звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід 5
Проміжний скорочений консолідований звіт про зміни у власному капіталі 6
Проміжний скорочений консолідований звіт про рух грошових коштів 7

Примітки до проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності ... 8

Розділ I. Основа складання фінансової звітності ... 8

1. Основна діяльність 8
2. Основи облікової політики та складання звітності 9
3. Вплив економічної ситуації на фінансовий стан і результати діяльності Національного банку 11

Розділ II.I. Фінансові інструменти ... 12

4. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки 12

Розділ II.II. Фінансові активи та зобов'язання ... 13

5. Кошти та депозити в іноземній валюті та банківських металах 13
6. Цінні папери нерезидентів 14
7. Операції з МВФ 18
7.1. Авуари в СПЗ 18
7.2. Внески в рахунок квоти МВФ 19
7.3. Зобов'язання перед МВФ 19
8. Цінні папери України 20
9. Кредити банкам та іншим позичальникам 22
10. Кошти банків 23
11. Кошти державних та інших установ 23
12. Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком 24
13. Грошові кошти та їх еквіваленти 25

Розділ II.III. Фінансові результати за фінансовими інструментами ... 26

14. Процентні доходи та витрати 26
15. Результати від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті 27
16. Результати від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток 28
17. (Збитки)/прибутки від (зменшення)/відновлення корисності фінансових та нефінансових активів 29

Розділ II.IV. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань ... 30

18. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань 30

Розділ III. Управління капіталом ... 33

19. Управління капіталом 33
20. Зобов'язання з перерахування прибутку до розподілу до Державного бюджету України 34

Розділ IV. Витрати, пов'язані із забезпеченням діяльності Національного банку 35

21. Витрати на утримання персоналу 35
22. Адміністративно-господарські та інші витрати 35

Розділ V. Інші примітки..... 36

23. Операції зі зв'язаними сторонами 36
24. Події після звітної дати 37
25. Уведення нових та змінених стандартів і тлумачень фінансової звітності 38

Проміжний скорочений консолідований звіт про фінансовий стан

	Примітки	На 30 червня 2021 року	На 31 грудня 2020 року
			(у мільйонах гривень)
Активи			
Кошти та депозити в іноземній валюті та банківських металах	5	**115 970**	121 112
Цінні папери нерезидентів	6	**629 086**	671 778
Авуари в СПЗ	7.1	**581**	128
Монетарне золото		**37 983**	42 014
Цінні папери України	8	**332 160**	335 401
Кредити банкам та іншим позичальникам	9	**88 352**	66 930
Внутрішній державний борг		**1 588**	1 635
Внески в рахунок квоти МВФ	7.2	**77 987**	81 927
Основні засоби та нематеріальні активи		**4 273**	4 190
Інші активи		**6 427**	6 459
Усього активів		**1 294 407**	1 331 574
Зобов'язання			
Банкноти та монети в обігу		**585 365**	558 694
Кошти банків	10	**74 273**	50 017
Кошти державних та інших установ	11	**49 025**	70 664
Зобов'язання з перерахування прибутку до розподілу до Державного бюджету України	20	**–**	24 434
Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком України	12	**157 125**	163 485
Кредити отримані		**2 718**	2 827
Зобов'язання перед МВФ, крім зобов'язань зі сплати внеску за квотою	7.3	**172 747**	193 471
Боргові зобов'язання на користь МВФ зі сплати внеску за квотою	7.3	**77 978**	81 917
Інші зобов'язання		**2 461**	1 095
Усього зобов'язань		**1 121 692**	1 146 604
Власний капітал			
Статутний капітал		**100**	100
Загальні резерви та нерозподілений прибуток	19	**56 914**	67 734
Резерви переоцінки активів і зобов'язань		**115 657**	117 092
Усього власного капіталу		**172 671**	184 926
Неконтрольована частка		**44**	44
Усього капіталу		**172 715**	184 970
Усього пасивів		**1 294 407**	1 331 574

Від імені керівництва Національного банку України підписано та надано дозвіл на публікацію 28 серпня 2021 року.

Голова Кирило ШЕВЧЕНКО

Головний бухгалтер – директор
Департаменту бухгалтерського обліку Богдан ЛУКАСЕВИЧ

Примітки, подані на сторінках 8–38, є невід'ємною частиною цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності.

Проміжний скорочений консолідований звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід

	Примітки	За період, що закінчився 30 червня 2021 року		За період, що закінчився 30 червня 2020 року	
		За поточний квартал	**Наростаючим підсумком з початку року**	За поточний квартал	Наростаючим підсумком з початку року
					(у мільйонах гривень)
Процентні доходи	14	**12 704**	**24 334**	8 838	15 196
Процентні витрати	14	**(3 855)**	**(7 104)**	(3 807)	(9 952)
Чистий процентний дохід до врахування прибутків від відновлення корисності		**8 849**	**17 230**	5 031	5 244
(Збиток)/прибуток від (зменшення)/відновлення корисності за процентними фінансовими активами	17	**(142)**	**(46)**	40	331
Чистий процентний дохід після врахування прибутків від відновлення корисності		**8 707**	**17 184**	5 071	5 575
Комісійні доходи		**155**	**309**	67	166
Комісійні витрати		**(8)**	**(20)**	(31)	(198)
Чистий комісійний дохід/(витрати)		**147**	**289**	36	(32)
Результати від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті	15	**(12 419)**	**(25 534)**	(20 301)	60 427
Результати від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	16	**1 221**	**(2 502)**	3 842	15 803
Інші доходи		**687**	**900**	204	330
Усього чистих (витрат)/доходів		**(1 657)**	**(9 663)**	(11 148)	82 103
Витрати на утримання персоналу	21	**(588)**	**(1 161)**	(415)	(892)
Витрати, пов'язані з виготовленням банкнот, монет, сувенірної та іншої продукції		**(426)**	**(763)**	(347)	(584)
Адміністративно-господарські та інші витрати	22	**(267)**	**(550)**	(357)	(566)
Витрати за забезпеченнями під імовірні зобов'язання та нарахування інших зобов'язань		**–**	**–**	–	(95)
Збитки від зменшення корисності за іншими активами		**(3)**	**(3)**	(1)	(1)
(Збиток)/прибуток до оподаткування		**(2 941)**	**(12 140)**	(12 268)	79 965
Витрати з податку на прибуток дочірньої компанії		**–**	**–**	–	(1)
(Збиток)/прибуток за період		**(2 941)**	**(12 140)**	(12 268)	79 964
Інші сукупні доходи, які не підлягають перекласифікації як складові прибутків або збитків у наступних періодах:					
переоцінка банківських металів		**33**	**(47)**	94	263
Інші сукупні доходи за період		**33**	**(47)**	94	263
Разом сукупні (витрати)/доходи за період		**(2 908)**	**(12 187)**	(12 174)	80 227
(Збиток)/прибуток за період, який належить:					
Національному банку України		**(2 941)**	**(12 140)**	(12 268)	79 963
неконтрольованій частці		**–**	–	–	1
		(2 941)	**(12 140)**	(12 268)	79 964
Сукупні (витрати)/доходи, які належать:					
Національному банку України		**(2 908)**	**(12 187)**	(12 174)	80 226
неконтрольованій частці		**–**	–	–	1
		(2 908)	**(12 187)**	(12 174)	80 227

Від імені керівництва Національного банку України підписано та надано дозвіл на публікацію 28 серпня 2021 року.

Голова Кирило ШЕВЧЕНКО

Головний бухгалтер – директор
Департаменту бухгалтерського обліку Богдан ЛУКАСЕВИЧ

Директор
Департаменту фінансового контролінгу Олег СТРИНЖА

Примітки, подані на сторінках 8–38, є невід'ємною частиною цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності.

Проміжний скорочений консолідований звіт про зміни у власному капіталі

	Статутний капітал	Загальні резерви та нерозподілений прибуток	Резерв переоцінки активів і зобов'язань	Усього власного капіталу	Неконтрольована частка	Усього капіталу
						(у мільйонах гривень)
Залишок на 01 січня 2020 року	**100**	**51 439**	**31 790**	**83 329**	**44**	**83 373**
Усього сукупних доходів за перше півріччя 2020 року	–	79 963	263	80 226	1	**80 227**
Спрямування нереалізованих результатів від переоцінки цінних паперів та деривативів із резерву переоцінки	–	2 353	(2 353)	–	–	–
Залишок на 30 червня 2020 року	**100**	**133 755**	**29 700**	**163 555**	**45**	**163 600**
Залишок на 01 січня 2021 року	**100**	**67 734**	**117 092**	**184 926**	**44**	**184 970**
Усього сукупних доходів за перше півріччя 2021 року	–	(12 140)	(47)	(12 187)	–	**(12 187)**
Результат від передавання активів	–	(68)	–	(68)	–	**(68)**
Реалізований результат переоцінки за проданими банківськими металами	–	5	(5)	–	–	**–**
Спрямування нереалізованих результатів від переоцінки цінних паперів та деривативів із резерву переоцінки	–	1 383	(1 383)	–	–	**–**
Залишок на 30 червня 2021 року	**100**	**56 914**	**115 657**	**172 671**	**44**	**172 715**

Від імені керівництва Національного банку України підписано та надано дозвіл на публікацію 28 серпня 2021 року.

Голова Кирило ШЕВЧЕНКО

Головний бухгалтер – директор
Департаменту бухгалтерського обліку Богдан ЛУКАСЕВИЧ

Примітки, подані на сторінках 8–38, є невід'ємною частиною цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності.

Проміжний скорочений консолідований звіт про рух грошових коштів

	Примітки	На 30 червня 2021 року	На 30 червня 2020 року
			(у мільйонах гривень)
Операційна діяльність			
Проценти отримані		**19 953**	15 408
Комісії отримані		**308**	166
Інші доходи		**897**	948
Проценти сплачені		**(7 017)**	(10 274)
Комісії сплачені		**(27)**	(198)
Інші витрати		**(1 943)**	(2 357)
Сплачені податки, збори і платежі		**(257)**	(229)
Перерахування коштів до Державного бюджету України		**(24 434)**	(42 722)
Збільшення кредитів банкам та іншим позичальникам		**(21 209)**	(364)
Погашення внутрішнього державного боргу		**66**	66
Збільшення/(зменшення) коштів банків на вимогу		**24 967**	(30 483)
(Зменшення)/збільшення коштів державних та інших установ		**(20 035)**	91 876
Збільшення інших активів		**(4 131)**	(597)
Збільшення інших зобов'язань		**332**	1 474
Інший рух коштів		**950**	(1 130)
Чиста зміна грошових коштів від операційної діяльності		**(31 580)**	21 584
Інвестиційна діяльність			
Зменшення розміщених строкових депозитів		**2 696**	–
Чисте зменшення/(збільшення) цінних паперів нерезидентів		**13 286**	(194)
Придбання монетарного золота		**(11)**	(50)
Погашення цінних паперів України		**8 246**	12 500
Інвестиції в асоційовані компанії		**2**	–
Придбання основних засобів та нематеріальних активів		**(201)**	(75)
Продаж основних засобів та нематеріальних активів		**2**	–
Чиста зміна грошових коштів від інвестиційної діяльності		**24 020**	12 181
Фінансова діяльність			
Випуск банкнот та монет в обіг	13	**26 671**	61 249
Погашення зобов'язань перед МВФ	13	**(11 713)**	(8 271)
Чисте зменшення депозитних сертифікатів, емітованих Національним банком України	13	**(6 475)**	(47 169)
Чиста зміна грошових коштів від фінансової діяльності		**8 483**	5 809
Вплив зміни валютних курсів		**(5 650)**	11 162
Чистий рух грошових коштів та їх еквівалентів		**(4 727)**	50 736
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок звітного періоду		**118 410**	89 619
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець звітного періоду	13	**113 683**	140 355

Від імені керівництва Національного банку України підписано та надано дозвіл на публікацію 28 серпня 2021 року.

Голова Кирило ШЕВЧЕНКО

Головний бухгалтер – директор
Департаменту бухгалтерського обліку Богдан ЛУКАСЕВИЧ

Примітки, подані на сторінках 8–38, є невід'ємною частиною цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності.

Примітки до проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності

Розділ I. Основа складання фінансової звітності

1. Основна діяльність

Національний банк України (далі – Національний банк) є центральним банком України і здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, Закону України "Про Національний банк України" та інших законодавчих актів України. Згідно із законодавством України основною функцією Національного банку є забезпечення стабільності грошової одиниці України. Під час виконання своєї основної функції Національний банк має виходити із пріоритетності досягнення та підтримання цінової стабільності в державі. Національний банк сприяє дотриманню стабільності банківської системи, сталих темпів економічного зростання та підтримує економічну політику Кабінету Міністрів України за умови, якщо це не перешкоджає досягненню цінової стабільності.

Національний банк не має на меті отримання прибутку.

Національний банк виконує функції та здійснює операції відповідно до Закону України "Про Національний банк України".

Статутний капітал Національного банку є державною власністю.

До структури Національного банку станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року входять центральний апарат та відокремлений підрозділ (Банкнотно-монетний двір), які здійснюють діяльність виключно в межах завдань і функцій Національного банку, установлених Законом України "Про Національний банк України".

Дочірньою компанією Національного банку є ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ" (далі – Розрахунковий центр). Частка Національного банку в капіталі Розрахункового центру становить 83,55% станом на 30 червня 2021 року (станом на 31 грудня 2020 року – 83,55%).

Статутний капітал Розрахункового центру на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року становить 206,7 мільйона гривень, який складається з простих іменних акцій номінальною вартістю 1 000 гривень кожна.

Виключною компетенцією Розрахункового центру є проведення грошових розрахунків за правочинами щодо цінних паперів та інших фінансових інструментів, вчинених на фондовій біржі та поза фондовою біржою, якщо проводяться розрахунки за принципом "поставка цінних паперів проти оплати". Розрахунковий центр відкриває та веде грошові рахунки учасників фондового ринку. Також забезпечує виплату доходу за цінними паперами, номінальної вартості під час погашення цінних паперів та здійснення емітентом інших корпоративних операцій, у тому числі за тими цінними паперами, що розміщені та перебувають в обігу за межами України.

Національний банк є засновником Корпоративного недержавного пенсійного фонду Національного банку (далі – КНПФ).

Національний банк здійснює адміністрування, управління активами та зберігання активів КНПФ.

Національний банк проаналізував наявність контролю, необхідного для консолідації відповідно до Міжнародного стандарту фінансової звітності (далі – МСФЗ) 10 "Консолідована фінансова звітність" стосовно КНПФ. Національний банк є засновником, проте не зазнає ризиків та не має права щодо змінних результатів його діяльності. Відповідно до МСФЗ "Консолідована фінансова звітність" 10 Національний банк не має контролю за КНПФ та, відповідно, КНПФ не було консолідовано під час складання цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності.

Інвестиції Національного банку в асоційовану компанію станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року були представлені інвестиціями в статутний капітал ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "НАЦІОНАЛЬНИЙ ДЕПОЗИТАРІЙ УКРАЇНИ" (далі – Національний депозитарій).

Національний банк, Національна комісія з цінних паперів і фондового ринку та інші учасники фондового ринку є акціонерами Національного депозитарію. Згідно зі статутом, Національний депозитарій провадить діяльність із депозитарного обліку та обслуговування обліку цінних паперів і корпоративних операцій емітента на рахунках у цінних паперах клієнтів.

Станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року Національний банк володів 2 580 простими іменними акціями Національного депозитарію номінальною вартістю 10 000 гривень кожна, загальною номінальною вартістю 25,8 мільйона гривень. Частка участі Національного банку в статутному капіталі Національного депозитарію на 30 червня 2021 року становить 25% (на 31 грудня 2020 року – 25%).

2. Основи облікової політики та складання звітності

Цей розділ містить облікову політику Національного банку, яка належить до фінансової звітності в цілому.

Проміжна скорочена консолідована фінансова звітність Національного банку складена відповідно до Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку (далі – МСБО) 34 "Проміжна фінансова звітність", затвердженого Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Ця проміжна скорочена консолідована фінансова звітність не включає всієї інформації, необхідної для повного комплекту фінансової звітності згідно з МСФЗ, а лише окремі примітки для пояснення подій та операцій, які є суттєвими для розуміння змін у фінансовому стані та результатах діяльності Національного банку з дати останньої річної консолідованої фінансової звітності Національного банку.

Ця проміжна скорочена консолідована фінансова звітність має розглядатися разом із річною консолідованою фінансовою звітністю Національного банку станом на 31 грудня 2020 року, складеною відповідно до МСФЗ.

Ця проміжна скорочена консолідована фінансова звітність підготовлена на основі припущення, що Національний банк є організацією, здатною продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Протягом першого півріччя 2021 року змін у цілях та політиці управління фінансовими ризиками Національного банку не було.

Офіційний курс гривні до основних іноземних валют, за якими відображені монетарні статті консолідованого звіту про фінансовий стан, та монетарного золота був таким:

	30 червня 2021 року (у гривнях)	31 грудня 2020 року (у гривнях)
1 долар США	**27,1763**	28,2746
1 СПЗ	**38,764917**	40,723015
1 євро	**32,3018**	34,7396
1 фунт стерлінгів	**37,578**	38,4393
1 тройська унція золота	**48 084,39**	53 200,92

Основні оцінки та судження під час застосування принципів бухгалтерського обліку

Національний банк використовує оцінки, припущення і професійні судження, які впливають на суми активів і зобов'язань, що відображені в проміжній скороченій консолідованій фінансовій звітності. Оцінки та судження регулярно переглядаються й ґрунтуються на досвіді керівництва Національного банку та інших чинниках, уключаючи майбутні події, очікування яких за наявних умов є обґрунтованим.

Найсуттєвіші оцінки та судження стосуються таких питань:

- інформація про основні припущення і судження щодо майбутніх подій, що можуть спричинити суттєве коригування балансової вартості активів і зобов'язань у наступному звітному періоді;
- оцінка очікуваних кредитних збитків для коштів на вимогу та строкових депозитів в іноземній валюті та монетарному золоті;
- оцінка очікуваних кредитних збитків для цінних паперів, що оцінюються за амортизованою собівартістю;
- оцінка очікуваних кредитних збитків для кредитів, наданих банкам та іншим позичальникам;
- знецінення основних засобів та нематеріальних активів;
- забезпечення під імовірні зобов'язання за пред'явленими до Національного банку судовими позовами;
- операції зі зв'язаними сторонами.

Під час розрахунку резервів під очікувані кредитні збитки станом на 30 червня 2021 року Національний банк не застосовував до справедливої вартості застав за кредитними операціями визначені на основі експертних суджень додаткові дисконти для кризових періодів економічного циклу, ураховуючи висновок, що в найближчі роки (2021–2023 роки) економіка України перебуватиме в стані пожвавлення. Ці зміни в судженнях не мали суттєвого впливу на розмір резервів під очікувані кредитні збитки.

Станом на 31 грудня 2020 року заборгованість за облігаціями Державної іпотечної установи, які обліковуються за амортизованою собівартістю, перебувала на третій стадії зменшення корисності. Керівництво Національного банку вважає, що станом на 31 грудня 2020 року наявне об'єктивне свідчення зменшення корисності (знецінення) за цими активами (порушення емітентом цінних паперів умов їх випуску – несплата номіналу та купона за черговий відсотковий період у строк, передбачений умовами випуску).

У березні 2021 року Державна казначейська служба України за розпорядженням Міністерства фінансів України на виконання доручення Кабінету Міністрів

України перерахувала Національному банку грошові кошти в сумі 946 мільйонів гривень згідно з вимогою Національного банку про виконання зобов'язань за державною гарантією облігацій Державної іпотечної установи серії "ВЗ".

Інших змін в облікових оцінках та судженнях управлінського персоналу (у частині суджень, що застосовуються для оцінки справедливої вартості боргових цінних паперів та визначення можливого знецінення депозитів, кредитів та цінних паперів, які оцінюються за амортизованою собівартістю) протягом першого півріччя 2021 року не було.

Умовні зобов'язання

Зобов'язання з капітальних вкладень

Станом на 30 червня 2021 року Національний банк мав зобов'язання з капітальних вкладень, які стосувалися придбання, будівництва та поліпшення основних засобів і нематеріальних активів, на загальну суму 396 мільйонів гривень (станом на 31 грудня 2020 року – 251 мільйон гривень).

Судові процедури

До Національного банку під час його діяльності пред'являються певні позови. Станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року судових позовів, за якими Національний банк оцінює ймовірність настання можливих збитків невисокою, немає. За такими справами забезпечення під імовірні зобов'язання не формувалося.

Водночас за позовами, за якими Національний банк оцінює ймовірність настання можливих збитків високою, визнане відповідне забезпечення, яке станом на 30 червня 2021 року становить 223 мільйони гривень (на 31 грудня 2020 року – 223 мільйони гривень).

Зміни, що відбулися протягом першого півріччя 2021 року в умовних зобов'язаннях за похідними фінансовими інструментами та зобов'язаннях з надання кредитів, наведено в примітках 5 та 9 відповідно.

Зміна формату подання

Під час складання цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності Національний банк змінив формат її подання для підвищення доречності, зрозумілості, взаємопов'язаності інформації, а саме:

- назва статті "Загальні резерви" Проміжного скороченого консолідованого звіту про фінансовий стан змінена на "Загальні резерви та нерозподілений прибуток", водночас зміст цієї статті не зазнав змін;
- ураховуючи потреби користувачів уключено примітку "Управління капіталом";
- змінено формат подання примітки "Результати від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток" до Проміжного скороченого консолідованого звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід з огляду на те, що розподіл нереалізованих результатів на складові є корисним і актуальним лише для річної звітності, оскільки має на меті підвищити зрозумілість інформації щодо розрахунку прибутку до розподілу, який здійснюється лише станом не кінець року та відповідно розкривається тільки у річній консолідованій фінансовій звітності.

У примітці "Управління капіталом" подання порівняльної інформації за 2020 рік змінено відповідно до подання за перше півріччя 2021 року.

Зміни у примітці "Управління капіталом":

	Представлено за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року	Зміна представлення	Змінено представлення за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року
			(у мільйонах гривень)
Статутний капітал	100	–	100
Загальні резерви	51 397	–	51 397
Нерозподілений прибуток	16 337	(36)	16 301
Резервний капітал	–	36	36
Резерв переоцінки іноземної валюти, монетарного золота	105 318	–	105 318
Резерв переоцінки банківських металів	1 320	–	1 320
Резерви переоцінки фінансових інструментів до їх справедливої вартості	10 454	–	10 454
Усього власного капіталу	184 926	–	184 926

3. Вплив економічної ситуації на фінансовий стан і результати діяльності Національного банку

У II кварталі 2021 року економіка зростала високими темпами – 5,4% порівняно з відповідним кварталом минулого року (http://ukrstat.gov.ua).

Подальше відновлення економіки забезпечувалося сталим споживчим попитом, сприятливим зовнішнім середовищем, збільшенням бюджетних видатків та пожвавленням інвестицій. Значний внесок також мав ефект статистичної бази порівняння: минулого року найжорсткіші карантинні обмеження діяли саме в II кварталі та спричинили глибоке падіння реального ВВП. Цьогорічні обмеження були м'якшими та запроваджувалися лише в окремих областях, а населення та бізнес значною мірою пристосувалися до умов карантину. Пожвавлення економічної активності зумовлювало поліпшення стану ринку праці та подальше зростання доходів населення.

Зведений бюджет виконано з дефіцитом (14,6 мільярда гривень), який сформувався за рахунок Державного бюджету України (далі – Державний бюджет). Дефіцит та виплати за борговими зобов'язаннями профінансовано за рахунок боргових ресурсів, залучених на внутрішньому ринку, та накопичених у попередньому році коштів в іноземній валюті. Державний та гарантований державою борг зменшився як в абсолютному вимірі, так і, за оцінками Національного банку, відносно ВВП порівняно з початком року, у тому числі через курсову переоцінку внаслідок певного зміцнення курсу гривні.

У II кварталі 2021 року сформувався профіцит поточного рахунку (1,4 мільярда доларів США) завдяки звуженню дефіциту торгівлі товарами. Зростання експорту товарів прискорилося за рахунок подальшого підвищення світових цін та пожвавлення зовнішнього попиту, тоді як відновлення імпорту стримувалося нижчими закупівлями енергоносіїв. Однак профіцит був меншим, ніж рік тому, через рекордні виплати дивідендів та поступове відновлення імпорту послуг. За фінансовим рахунком сформувався незначний відплив капіталу (0,2 мільярда доларів США): збільшення залучень державним сектором майже повністю компенсувало подальший відплив капіталу з приватного сектору. У результаті платіжний баланс зведено з профіцитом, а міжнародні резерви зросли до 28,4 мільярда доларів США станом на кінець червня 2021 року, або 4 місяців майбутнього імпорту.

У II кварталі 2021 року інфляція очікувано вийшла за межі цільового діапазону 5% ± 1 в. п. і в червні зростання споживчих цін у річному вимірі становило 9,5%. З одного боку, така динаміка значною мірою зумовлювалася тимчасовими чинниками – зростанням світових цін на продовольство та енергоресурси. З другого, – суттєвіше посилився фундаментальний інфляційний тиск. Так, базова інфляція також пришвидшилася передусім через збереження високого споживчого попиту та зростання виробничих витрат підприємств, у тому числі на оплату праці.

У II кварталі 2021 року Національний банк продовжив посилювати монетарну політику, підвищивши в квітні облікову ставку на 100 б. п. – до 7,5% річних. Таке рішення було необхідне для утримання під контролем інфляційних очікувань і повернення споживчої інфляції в цільовий діапазон у 2022 році. Надалі анонсовано поступове згортання антикризових монетарних заходів, що разом із підвищенням ключової ставки сприятиме формуванню сталого дезінфляційного тренду.

У банківській системі зберігався значний профіцит ліквідності (визначений як сума коштів на коррахунках банків та в депозитних сертифікатах Національного банку), середньоденні обсяги якого в II кварталі 2021 року дещо збільшилися порівняно з попереднім кварталом, головним чином за рахунок зростання середньоденних залишків коштів у депозитних сертифікатах (за основною сумою до 151,3 мільярда гривень). Середньоденні залишки коштів на коррахунках банків практично не змінилися і становили 56,3 мільярда гривень.

Рейтингова агенція Moody's у червні 2020 року підвищила кредитний рейтинг України до рівня "B3" з рівня "Caa1", який не змінювався з кінця 2018 року, а рейтингові агенції Fitch та Standard&Poor's підтвердили свої рейтинги для України на рівні "B" у лютому та березні 2021 року відповідно.

Поширення пандемії COVID-19 у світі та Україні триває. Темпи вакцинації населення у різних країнах є нерівномірними, а в Україні – вкрай повільними. Це зберігає ризики нових локдаунів та відповідного послаблення економічної активності.

Українська економіка залишається під впливом анексії Росією Автономної республіки Крим, нерозв'язаного збройного конфлікту в окремих районах Луганської та Донецької областей, а також складних політичних та економічних зв'язків із Росією.

Надалі ці чинники можуть мати різноспрямований вплив на результати діяльності та фінансовий стан Національного банку. Однак міру такого впливу на сьогодні не можна достовірно визначити. Керівництво Національного банку ретельно стежить за поточним станом та розвитком подій і вживає необхідних заходів для послаблення впливу негативних чинників.

Розділ II.I. Фінансові інструменти

4. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

У першому півріччі 2021 року змін в обліковій політиці Національного банку не було.

Операції з фінансовими інструментами

Національний банк класифікує всі фінансові активи на категорії за справедливою вартістю через прибуток або збиток та амортизованою собівартістю відповідно до визначених моделей управління фінансовими активами та характеристик грошових потоків. Усі фінансові зобов'язання Національного банку (крім похідних фінансових інструментів) оцінюються за амортизованою собівартістю.

Станом на 30 червня 2021 року фінансові активи розподілялися за категоріями оцінки таким чином:

	Активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках	Активи за амортизованою собівартістю	Усього
			(у мільйонах гривень)
Фінансові активи			
Кошти та депозити в іноземній валюті та банківських металах	5	113 094	**113 099**
Цінні папери нерезидентів	629 086	–	**629 086**
Авуари в СПЗ	–	581	**581**
Цінні папери України	1 409	330 751	**332 160**
Кредити банкам та іншим позичальникам	–	88 352	**88 352**
Внутрішній державний борг	–	1 588	**1 588**
Внески в рахунок квоти МВФ	–	77 987	**77 987**
Інші фінансові активи	166	418	**584**
Усього фінансових активів	**630 666**	**612 771**	**1 243 437**

Станом на 31 грудня 2020 року фінансові активи розподілялися за категоріями оцінки таким чином:

	Активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках	Активи за амортизованою собівартістю	Усього
			(у мільйонах гривень)
Фінансові активи			
Кошти та депозити в іноземній валюті та банківських металах	8	118 331	**118 339**
Цінні папери нерезидентів	671 778	–	**671 778**
Авуари в СПЗ	–	128	**128**
Цінні папери України	1 273	334 128	**335 401**
Кредити банкам та іншим позичальникам	–	66 930	**66 930**
Внутрішній державний борг	–	1 635	**1 635**
Внески в рахунок квоти МВФ	–	81 927	**81 927**
Інші фінансові активи	46	1 269	**1 315**
Усього фінансових активів	**673 105**	**604 348**	**1 277 453**

Розділ II.II. Фінансові активи та зобов'язання

5. Кошти та депозити в іноземній валюті та банківських металах

	На 30 червня 2021 року	На 31 грудня 2020 року
		(у мільйонах гривень)
Фінансові активи за амортизованою собівартістю		
Готівкова іноземна валюта	**21 007**	22 164
Кошти на вимогу	**47 105**	70 305
Строкові депозити в іноземній валюті	**44 985**	25 863
Резерви під очікувані кредитні збитки за розміщеними депозитами в іноземній валюті за амортизованою собівартістю	**(3)**	(1)
Усього фінансових активів за амортизованою собівартістю	**113 094**	118 331
Фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках		
Кошти на вимогу для розрахунків за ф'ючерсними операціями	**5**	8
Усього фінансових активів	**113 099**	118 339
Нефінансові активи		
Рахунки на вимогу:		
у золоті	**2 871**	2 773
Усього нефінансових активів	**2 871**	2 773
Усього коштів та депозитів в іноземній валюті та банківських металах	**115 970**	121 112

Для цілей проміжного скороченого консолідованого звіту про рух грошових коштів грошові потоки від строкових депозитів у золоті класифікуються як інвестиційна діяльність, а від рахунків на вимогу в золоті – як операційна діяльність.

Станом на 30 червня 2021 та 31 грудня 2020 року всі кошти та депозити в іноземній валюті не забезпечуються заставою.

Відшкодування всіх коштів і депозитів в іноземній валюті очікується протягом 12 місяців від звітної дати (станом на 31 грудня 2020 року – протягом 12 місяців).

Станом на 30 червня 2021 року валова балансова вартість за коштами на вимогу становила 47 105 мільйонів гривень та змінилася переважно за рахунок перерозподілу валютних активів між інструментами управління міжнародними резервами (станом на 31 грудня 2020 року – 70 305 мільйонів гривень). Протягом першого півріччя 2021 року та 2020 року кошти на вимогу перебували на стадії 1 для оцінки очікуваних кредитних збитків. Резерви під очікувані кредитні збитки за коштами на вимогу протягом першого півріччя 2021 року та 2020 року не формувалися.

Станом на 30 червня 2021 року валова балансова вартість за строковими депозитами в іноземній валюті становила 44 985 мільйонів гривень, резерв під очікувані кредитні збитки – 3 мільйони гривень (станом на 31 грудня 2020 року валова балансова вартість становила 25 863 мільйони гривень, резерв – 1 мільйон гривень). Протягом першого півріччя 2021 року та 2020 року всі строкові депозити в іноземній валюті перебували на стадії 1 для оцінки очікуваних кредитних збитків. Зміни валової балансової вартості зумовлені поверненням наявних на початок року депозитів та розміщенням нових, а зміни в резервах – розформуванням резервів за поверненими депозитами та формуванням резервів за новими розміщеними депозитами.

До суми коштів на вимогу за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках станом на 30 червня 2021 року включені кошти в сумі 5 мільйонів гривень (станом на 31 грудня 2020 року – 8 мільйонів гривень) для розрахунків за ф'ючерсними операціями в межах угод про управління інвестиціями та надання консультативних послуг між Міжнародним банком реконструкції та розвитку і Національним банком.

Відповідно до Угоди про управління інвестиціями та надання консультативних послуг між Міжнародним банком реконструкції та розвитку і Національним банком із жовтня 2013 року здійснюються операції з ф'ючерсами для регулювання процентного ризику.

Станом на 30 червня 2021 року Національний банк не мав біржових ф'ючерсних контрактів (станом на 31 грудня 2020 року – 274 довгих біржових процентних ф'ючерсних контракти з терміном виконання в березні 2021 року, умовна вартість яких становить 1 031 мільйон гривень, або 36 мільйонів доларів США).

6. Цінні папери нерезидентів

Станом на 30 червня 2021 року цінні папери нерезидентів подані таким чином:

	Державні облігації	Цінні папери міжнародних агенцій, банків та інших емітентів	Усього
			(у мільйонах гривень)
Цінні папери нерезидентів за справедливою вартістю через прибуток або збиток			
Боргові цінні папери в розрізі емітентів:			
цінні папери емітентів США:			
номіновані в доларах США	373 677	5 924	379 601
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	–	879	879
цінні папери емітентів держав ЄС:			
номіновані в доларах США	6 679	41 654	48 333
номіновані в євро	–	8 919	8 919
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	1 315	2 794	4 109
цінні папери інших емітентів:			
номіновані в доларах США	14 629	106 455	121 084
номіновані в євро	1 620	29 096	30 716
номіновані в австралійських доларах	691	308	999
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	5 111	2 904	8 015
номіновані в юанях Женьміньбі	–	14 653	14 653
номіновані в японських єнах	369	11 288	11 657
Усього боргових цінних паперів	**404 091**	**224 874**	**628 965**
Інструменти капіталу:			
акції Чорноморського банку торгівлі та розвитку	–	120	120
інвестиція в Міждержавний банк	–	1	1
Усього інструментів капіталу	**–**	**121**	**121**
Усього цінних паперів нерезидентів за справедливою вартістю через прибуток або збиток	**404 091**	**224 995**	**629 086**

Відшкодування всіх цінних паперів нерезидентів очікується протягом 12 місяців від звітної дати, за винятком інструментів капіталу на загальну суму 121 мільйон гривень (станом на 31 грудня 2020 року – 121 мільйон гривень).

Цінні папери міжнародних агенцій, банків та інших емітентів уключають боргові цінні папери, випущені іноземними центральними та інвестиційними банками, міжнародними агенціями та іншими емітентами.

Станом на 31 грудня 2020 року цінні папери нерезидентів подані таким чином:

	Державні облігації	Цінні папери міжнародних агенцій, банків та інших емітентів	Усього
			(у мільйонах гривень)
Цінні папери нерезидентів за справедливою вартістю через прибуток або збиток			
Боргові цінні папери в розрізі емітентів:			
цінні папери емітентів США:			
номіновані в доларах США	404 704	6 013	410 717
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	–	921	921
цінні папери емітентів держав ЄС:			
номіновані в доларах США	7 119	46 142	53 261
номіновані в євро	–	9 592	9 592
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	1 345	2 855	4 200
цінні папери інших емітентів:			
номіновані в доларах США	10 137	103 063	113 200
номіновані в євро	1 747	37 511	39 258
номіновані в австралійських доларах	736	328	1 064
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	5 886	2 975	8 861
номіновані в юанях Женьміньбі	345	16 120	16 465
номіновані в японських єнах	412	13 706	14 118
Усього боргових цінних паперів	**432 431**	**239 226**	**671 657**
Інструменти капіталу:			
акції Чорноморського банку торгівлі та розвитку	–	120	120
інвестиція в Міждержавний банк	–	1	1
Усього інструментів капіталу	**–**	**121**	**121**
Усього цінних паперів нерезидентів за справедливою вартістю через прибуток або збиток	**432 431**	**239 347**	**671 778**

Інформацію про номінальну вартість, купон та строки погашення боргових цінних паперів нерезидентів станом на 30 червня 2021 року зазначено в таблиці нижче:

	Загальна номінальна вартість в іноземній валюті, у мільйонах	Загальна номінальна вартість у гривневому еквіваленті, у мільйонах гривень	Розмір купона, % річних	Періодичність сплати купона	Строки погашення
Боргові цінні папери за справедливою вартістю із відображенням переоцінки в прибутках чи збитках у розрізі емітентів					
Державні облігації:					
цінні папери емітентів США:					
номіновані в доларах США	13 474	366 178	0–2,875	Кожні 6 місяців, без сплати купона	Від 15 днів до 4,9 року
цінні папери емітентів держав ЄС:					
номіновані в доларах США	242	6 587	0,125–1,875	Щокварталу, кожні 6 місяців, 1 раз на рік	Від 4 місяців до 1,8 року
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	35	1 315	0,14513	Щокварталу	4 місяці
цінні папери інших емітентів:					
номіновані в доларах США	535	14 539	0,4–2,625	Кожні 6 місяців	Від 7 місяців до 4,9 року
номіновані в євро	50	1 615	0,125	1 раз на рік	5,4 року
номіновані в австралійських доларах	32	660	0,25–5,5	Кожні 6 місяців	Від 1,4 року до 3,4 року
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	135	5 081	0,125–0,75	Кожні 6 місяців	Від 1,1 року до 2,6 року
номіновані в японських єнах	1 500	368	0,02	Кожні 6 місяців	4 роки
Облігації міжнародних агенцій, банків та інших емітентів:					
цінні папери емітентів США:					
номіновані в доларах США	219	5 946	0,29888–0,75	Щокварталу, кожні 6 місяців, 1 раз на рік	Від 5,6 місяця до 4,6 року
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	24	902	0,25	1 раз на рік	6,2 року
цінні папери емітентів держав ЄС:					
номіновані в доларах США	1 526	41 481	0–3,375	Щокварталу, кожні 6 місяців, 1 раз на рік, без сплати купона	Від 2,5 місяця до 5,5 року
номіновані в євро	275	8 883	0–0,5	Щокварталу, 1 раз на рік, без сплати купона	Від 8,5 місяця до 7,4 року
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	74	2 781	0–1	1 раз на рік, без сплати купона	Від 2 днів до 1,5 року
цінні папери інших емітентів:					
номіновані в доларах США	3 905	106 118	0–3,35	Щокварталу, кожні 6 місяців, 1 раз на рік, без сплати купона	Від 2 днів до 5,5 року
номіновані в євро	894	28 878	0–0,75	Щокварталу, 1 раз на рік	Від 3 місяців до 7 років
номіновані в австралійських доларах	15	306	0,8894	Щокварталу	4,7 місяця
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	77	2 894	0,375–0,45788	Щокварталу, 1 раз на рік	Від 3,1 місяця до 2,1 року
номіновані в юанях Женьміньбі	3 484	14 651	0–3,4	Кожні 6 місяців, 1 раз на рік, без сплати купона	Від 6 днів до 4,1 року
номіновані в японських єнах	46 000	11 293	0–0,42	Кожні 6 місяців, без сплати купона	Від 2,3 місяця до 3,3 року

Інформацію про номінальну вартість, купон та строки погашення боргових цінних паперів нерезидентів станом на 31 грудня 2020 року зазначено в таблиці нижче:

	Загальна номінальна вартість в іноземній валюті, у мільйонах	Загальна номінальна вартість у гривневому еквіваленті, у мільйонах гривень	Розмір купона, % річних	Періодичність сплати купона	Строки погашення
Боргові цінні папери за справедливою вартістю із відображенням переоцінки в прибутках чи збитках у розрізі емітентів					
Державні облігації:					
цінні папери емітентів США:					
номіновані в доларах США	13 838	391 256	0–2,875	Кожні 6 місяців, без сплати купона	Від 15 днів до 4,9 року
цінні папери емітентів держав ЄС:					
номіновані в доларах США	247	6 995	0,125–1,875	Щокварталу, кожні 6 місяців, 1 раз на рік	Від 29 днів до 2,3 року
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	35	1 345	0,10875	Щокварталу	10,1 місяця
цінні папери інших емітентів:					
номіновані в доларах США	351	9 924	0,4–2,625	Кожні 6 місяців	Від 1,4 місяця до 4,8 року
номіновані в євро	50	1 737	0,125	1 раз на рік	5,9 року
номіновані в австралійських доларах	30	657	2,25–5,5	Кожні 6 місяців	Від 1,9 року до 2,3 року
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	151	5 797	0,5–1,5	Кожні 6 місяців	Від 22 днів до 2,6 року
номіновані в юанях Женьміньбі	80	345	2,95	Кожні 6 місяців	5,8 місяця
номіновані в японських єнах	1 500	412	0,02	Кожні 6 місяців	4,5 року
Облігації міжнародних агенцій, банків та інших емітентів:					
цінні папери емітентів США:					
номіновані в доларах США	211	5 977	0,3965–0,75	Щокварталу, кожні 6 місяців, 1 раз на рік	Від 11,6 місяця до 4,8 року
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	24	923	0,25	1 раз на рік	6,7 року
цінні папери емітентів держав ЄС:					
номіновані в доларах США	1 612	45 566	0–3,125	Щокварталу, кожні 6 місяців, 1 раз на рік, без сплати купона	Від 1,6 місяця до 6 років
номіновані в євро	273	9 484	0–4	Щокварталу, 1 раз на рік, без сплати купона	Від 3,6 місяця до 6,2 року
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	74	2 845	0–1	1 раз на рік, без сплати купона	Від 6,1 місяця до 2 років
цінні папери інших емітентів:					
номіновані в доларах США	3 625	102 495	0–3,35	Щокварталу, кожні 6 місяців, 1 раз на рік, без сплати купона	Від 29 днів до 4,9 року
номіновані в євро	1 071	37 206	0–0,75	Щокварталу, 1 раз на рік, без сплати купона	Від 12 днів до 4,8 року
номіновані в австралійських доларах	15	325	0,869	Щокварталу	10,7 місяця
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	77	2 960	0,375–0,40538	Щокварталу, 1 раз на рік	Від 9,1 місяця до 2,6 року
номіновані в юанях Женьміньбі	3 754	16 267	0–4,8	Кожні 6 місяців, 1 раз на рік, без сплати купона	Від 1,9 місяця до 4,6 року
номіновані в японських єнах	50 000	13 722	0–0,42	Кожні 6 місяців, без сплати купона	Від 1,9 місяця до 3,8 року

7. Операції з МВФ

7.1. Авуари в СПЗ

Авуари в СПЗ – кошти до запитання в СПЗ на рахунку, який відкрито в МВФ для України.

Нижче наведено рух коштів за рахунками авуарів у СПЗ протягом першого півріччя 2021 року та аналогічного періоду 2020 року:

	2021 рік	2020 рік
		(у мільйонах гривень)
Залишок авуарів у СПЗ станом на 1 січня	**128**	234
Надходження коштів від МВФ:		
на користь Уряду	**–**	55 259
Купівля СПЗ	**21 923**	17 692
Інші надходження та платежі	**486**	82
Погашення кредиту:		
від імені Національного банку (примітка 7.3)	**(11 713)**	(8 271)
від імені Уряду України (далі – Уряд)	**(6 338)**	(5 715)
Сплата комісій, пов'язаних з отриманням кредиту	**(62)**	(469)
Конвертація СПЗ в інші іноземні валюти:		
на користь Уряду	**–**	(55 259)
Сплата відсотків за користування позикою МВФ:		
від імені Національного банку	**(2 308)**	(2 555)
від імені Уряду	**(1 464)**	(869)
Сплата відсотків за користування коштами, отриманими за розподілом СПЗ:		
від імені Національного банку	**(1)**	(8)
від імені Уряду	**(19)**	(116)
Інші платежі	**(1)**	(1)
Доходи за авуарами в СПЗ	**–**	1
Курсові різниці	**(50)**	34
Залишок авуарів у СПЗ станом на 30 червня	**581**	39

У першому півріччі 2021 року та першому півріччі 2020 року коштів від МВФ на користь Національного банку не надходило.

У першому півріччі 2021 року на рахунок авуарів України відповідно до рішення Ради Директорів МВФ зараховано 12,53 мільйона СПЗ, або 486 мільйонів гривень за офіційним курсом гривні до СПЗ на дату надходження коштів. Сума цих надходжень визнана доходами Національного банку та включена до статті "Інші доходи" Консолідованого звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід.

7.2. Внески в рахунок квоти МВФ

Сума квоти – спеціальний тип активу, який є внеском України як члена МВФ. Величина квоти залежить від економічного розвитку країни і визначається Радою керуючих МВФ. Квота визначає для країни-члена кількість голосів у МВФ, ліміти доступу до фінансових ресурсів МВФ та частку в розподілі СПЗ – одиниці обліку МВФ. Основна частина квоти України сплачена шляхом випуску Національним банком безпроцентного боргового зобов'язання на користь МВФ, а решта суми квоти зарахована на рахунки МВФ № 1 та № 2 (примітка 7.3).

Станом на 30 червня 2021 року загальна сума квоти України становить 2 012 мільйонів СПЗ (77 987 мільйонів гривень за офіційним курсом гривні до СПЗ на кінець звітного періоду) (станом на 31 грудня 2020 року – 2 012 мільйонів СПЗ, або 81 927 мільйонів гривень за офіційним курсом гривні до СПЗ на кінець року). Проценти за квотою не нараховуються. Внески в рахунок квоти є непоточним активом.

Резервна позиція в МВФ – спеціальний тип активу, який утворюється в результаті обміну частини внеску в рахунок квоти на ліквідні вимоги держави-члена до МВФ. Резервна позиція є частиною валютних резервів країни.

Станом на 30 червня 2021 року резервна позиція України в МВФ становить 241 031 СПЗ, або 9 мільйонів гривень за офіційним курсом гривні до СПЗ на кінець звітного періоду (станом на 31 грудня 2020 року – 241 031 СПЗ, або 10 мільйонів гривень за офіційним курсом гривні до СПЗ на кінець року).

7.3. Зобов'язання перед МВФ

	На 30 червня 2021 року	На 31 грудня 2020 року
		(у мільйонах гривень)
Боргові зобов'язання на користь МВФ за купівлею СПЗ	**169 587**	190 151
Зобов'язання перед МВФ за розподілом СПЗ	**3 157**	3 317
Рахунок МВФ № 2	**3**	3
Зобов'язання перед МВФ, крім зобов'язань зі сплати внеску за квотою	**172 747**	193 471
Боргові зобов'язання на користь МВФ зі сплати внеску за квотою	**77 782**	81 711
Рахунок МВФ № 1	**196**	206
Боргові зобов'язання на користь МВФ зі сплати внеску за квотою	**77 978**	81 917
Усього зобов'язань перед МВФ	**250 725**	275 388

Зобов'язання перед МВФ за розподілом СПЗ – кошти, отримані Національним банком у результаті спеціального розподілу СПЗ.

Боргові зобов'язання на користь МВФ за купівлею СПЗ – кредити, отримані від МВФ на рахунки в Національному банку. У першому півріччі 2021 року та 2020 році надходжень від МВФ на користь Національного банку не було (примітка 7.1).

Рахунок МВФ № 1 – гривневий рахунок МВФ у Національному банку, що використовується для відображення операцій із МВФ, пов'язаних із використанням та поверненням кредитів МВФ; рахунок МВФ № 2 – гривневий рахунок МВФ у Національному банку, що використовується для надходжень та адміністративних видатків МВФ у гривні на території України.

Боргові зобов'язання на користь МВФ зі сплати внеску за квотою – зобов'язання зі сплати квоти. У першому півріччі 2021 року та 2020 році змін у боргових зобов'язаннях за квотою у зв'язку зі здійсненням адміністративних витрат МВФ у гривні не було.

У першому півріччі 2021 року та 2020 році змін у розмірі квоти не було (примітка 7.2).

Упродовж першого півріччя 2021 року відбулося погашення зобов'язань перед МВФ на суму 294 мільйони СПЗ (11 713 мільйонів гривень за офіційним курсом на дату здійснення платежу або 10 839 мільйонів гривень за річним курсом МВФ) [упродовж першого півріччя 2020 року відбулося погашення зобов'язань перед МВФ на суму 234 мільйони СПЗ (8 271 мільйон гривень за офіційним курсом на дату здійснення платежу або 8 648 мільйонів гривень за річним курсом МВФ)] (примітка 7.1).

Усі зобов'язання перед МВФ є довгостроковими, крім залишків на рахунках МВФ № 1 і № 2, зобов'язань перед МВФ за розподілом СПЗ, зобов'язань перед МВФ за кредитом у сумі 961 мільйон СПЗ (38 277 мільйонів гривень за річним курсом МВФ) та нарахованих відсотків за зобов'язаннями перед МВФ [у 2020 році – 649 мільйонів СПЗ (23 932 мільйони гривень за річним курсом МВФ) та нарахованих відсотків за зобов'язаннями перед МВФ].

8. Цінні папери України

Станом на 30 червня 2021 року цінні папери України подані таким чином:

	На 30 червня 2021 року	На 31 грудня 2020 року
		(у мільйонах гривень)
Цінні папери за справедливою вартістю через прибуток або збиток:		
в іноземній валюті:		
державні деривативи, номіновані в доларах США	**1 409**	1 273
Усього цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток або збиток	**1 409**	1 273
Боргові цінні папери за амортизованою собівартістю:		
у національній валюті:		
облігації внутрішньої державної позики	**330 751**	334 128
Усього боргових цінних паперів за амортизованою собівартістю	**330 751**	334 128
Усього цінних паперів України	**332 160**	335 401

Національний банк відповідно до Закону України “Про Національний банк України” здійснює операції з цінними паперами України лише на вторинному ринку.

Облігації внутрішньої державної позики (далі – ОВДП) емітовані Міністерством фінансів України і мають номінальну вартість 1 000 гривень кожна.

У першому півріччі 2021 року та 2020 році Національний банк ОВДП не придбавав.

Кожен державний дериватив має умовну суму в розмірі 1 000 доларів США або таку сукупну суму, яка є цілим кратним числом, що дорівнює 1 000 доларів США (далі – умовна сума). Виплати за державними деривативами залежать від досягнення певних показників валового внутрішнього продукту та показника приросту реального валового внутрішнього продукту за 2019–2038 роки. У II кварталі 2021 року відбулася виплата за державними деривативами у сумі 0,6 мільйона доларів США або 15 мільйонів гривень за офіційним курсом на дату здійснення платежу.

Відшкодування всіх цінних паперів України очікується пізніше ніж через 12 місяців від звітної дати, за винятком номінальної вартості ОВДП і нарахованих процентів за борговими цінними паперами на загальну суму 24 080 мільйонів гривень, які підлягають сплаті протягом 12 місяців від звітної дати (станом на 31 грудня 2020 року відшкодування всіх цінних паперів України очікувалося пізніше ніж через 12 місяців від звітної дати, за винятком номінальної вартості ОВДП і нарахованих процентів за борговими цінними паперами на загальну суму 21 022 мільйони гривень, які підлягають сплаті протягом 2020 року).

Станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року всі цінні папери України є державними цінними паперами.

Інформацію про номінальну вартість, дохідність до погашення, купон та строки погашення цінних паперів України станом на 30 червня 2021 року надано в таблиці нижче:

	Загальні номінальна вартість та умовна сума в гривневому еквіваленті, у мільйонах гривень	Загальні номінальна вартість та умовна сума в іноземній валюті, у мільйонах	Дохідність до погашення, % річних	Розмір купона, % річних	Періодичність сплати купона	Строки погашення
Цінні папери за справедливою вартістю через прибуток або збиток:						
в іноземній валюті:						
державні деривативи	1 191	44	–	–	–	До 18,9 року
Боргові цінні папери за амортизованою собівартістю:						
у національній валюті:						
облігації внутрішньої державної позики	317 277	–	7,82–12,49	8,12–16,60	1 раз на рік, кожні 6 місяців	Від 0,9 місяця до 26,4 року

Інформацію про номінальну вартість, дохідність до погашення, купон та строки погашення цінних паперів України станом на 31 грудня 2020 року надано в таблиці нижче:

	Загальні номінальна вартість та умовна сума в гривневому еквіваленті, у мільйонах гривень	Загальні номінальна вартість та умовна сума в іноземній валюті, у мільйонах	Дохідність до погашення, % річних	Розмір купона, % річних	Періодичність сплати купона	Строки погашення
Цінні папери за справедливою вартістю через прибуток або збиток:						
в іноземній валюті:						
державні деривативи	1 240	44	–	–	–	До 19,4 року
Боргові цінні папери за амортизованою собівартістю:						
у національній валюті:						
облігації внутрішньої державної позики	324 577	–	7,45–15,43	6,6–14,3	1 раз на рік, кожні 6 місяців	Від 1,3 місяця до 26,9 року

Протягом першого півріччя 2021 року та 2020 року всі державні цінні папери перебували на стадії 1. Резерв під очікувані кредитні збитки за державними цінними паперами протягом першого півріччя 2021 року та 2020 року не формувався.

9. Кредити банкам та іншим позичальникам

Кредити банкам та іншим позичальникам за цільовим призначенням класифікуються таким чином:

	На 30 червня 2021 року	На 31 грудня 2020 року
		(у мільйонах гривень)
Кредити, надані банкам для підтримання їх ліквідності:		
для стабілізації роботи банків	**39 797**	41 434
шляхом проведення тендерів Національним банком:		
короткострокові	**4 468**	13 916
довгострокові	**79 292**	48 381
інші	**10**	10
Кредити, надані в межах кредитних ліній для підтримання малих і середніх підприємств за рахунок коштів, отриманих від Європейського банку реконструкції та розвитку	**36**	36
Інші	**2**	2
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами банкам та іншим позичальникам	**(35 253)**	(36 849)
Усього кредитів банкам та іншим позичальникам	**88 352**	66 930

Протягом першого півріччя 2021 року Національний банк здійснював підтримку ліквідності банків через постійно діючу лінію рефінансування (кредити овернайт), рефінансування банків строком від 14 до 90 днів та від одного до п'яти років (2020 рік – строком від 14 до 90 днів та від одного до п'яти років) шляхом проведення тендерів. Національний банк має непогашену заборгованість за такими кредитами станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року.

Національний банк надає банкам кредити овернайт та кредити рефінансування під заставу пулу, що може складатися з таких видів активів (майна): державні облігації України, депозитні сертифікати Національного банку, облігації міжнародних фінансових організацій (емісія яких здійснюється відповідно до законодавства України), облігації підприємств, розміщення яких здійснено під гарантію Кабінету Міністрів України, облігації внутрішніх місцевих позик, іноземна валюта (долари США, євро, англійські фунти стерлінгів, швейцарські франки, японські єни).

Як забезпечення виконання зобов'язань за стабілізаційними кредитами, що були надані банкам для підтримання їх ліквідності до 2017 року та залишалися непогашеними станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року, приймалися цінні папери (державні облігації України, облігації підприємств, у тому числі ті, розміщення яких здійснено під гарантію Кабінету Міністрів України), іноземна валюта, акції власників істотної участі банку, нерухоме майно та майнові права за кредитними договорами. З 2017 року надання стабілізаційних кредитів Національним банком не здійснюється. Замість стабілізаційних кредитів Національний банк може надавати банкам кредити для екстреної підтримки ліквідності, але такі кредити банкам ще не надавалися.

Станом на 30 червня 2021 року валова балансова вартість кредитів, наданих банкам для стабілізації роботи банків, становила 39 797 мільйонів гривень, резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами, наданими банкам для стабілізації роботи банків, – 34 885 мільйонів гривень (станом на 31 грудня 2020 року валова балансова вартість кредитів, наданих банкам для стабілізації роботи банків, становила 41 434 мільйони гривень, резерв під очікувані кредитні збитки – 36 470 мільйонів гривень).

Станом на 30 червня 2021 року валова балансова вартість кредитів, наданих банкам шляхом проведення тендерів Національним банком, становила 83 760 мільйонів гривень, резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами, наданими банкам шляхом проведення тендерів Національним банком, – 320 мільйонів гривень (станом на 31 грудня 2020 року валова балансова вартість кредитів, наданих банкам шляхом проведення тендерів Національним банком, становила 62 297 мільйонів гривень, резерв під очікувані кредитні збитки – 331 мільйон гривень).

Станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року валова балансова вартість інших кредитів становила 10 мільйонів гривень, резерв під очікувані кредитні збитки – 10 мільйонів гривень.

Станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року валова балансова вартість кредитів, наданих в межах кредитних ліній для підтримання малих і середніх підприємств за рахунок коштів, отриманих від Європейського банку реконструкції та розвитку, та інших кредитів становила 38 мільйонів гривень, резерв під очікувані кредитні збитки – 38 мільйонів гривень.

Сума кредитів, що надані банкам шляхом проведення тендерів Національним банком, за якими очікується сплата пізніше ніж за 12 місяців від звітної дати, становить 78 901,8 мільйонів гривень за номінальною вартістю.

Розрахункова справедлива вартість кредитів банкам та іншим позичальникам зазначена в примітці 18.

Зобов'язання з надання кредитів

Станом на 30 червня 2021 року Національний банк мав зобов'язання з кредитування Фонду гарантування вкладів фізичних осіб у межах відкритої відкличної відновлюваної кредитної лінії на загальну суму 2 000 мільйонів гривень (станом на 31 грудня 2020 року – 2 000 мільйонів гривень).

10. Кошти банків

	На 30 червня 2021 року	На 31 грудня 2020 року
		(у мільйонах гривень)
Кореспондентські рахунки:		
у національній валюті	**59 724**	37 501
Кошти банків на рахунках із спеціальним режимом використання:		
у національній валюті	**1 741**	1 370
в іноземній валюті	**145**	165
Кошти, розміщені як грошове покриття для забезпечення погашення заборгованості банку перед Національним банком:		
в іноземній валюті	**12 663**	10 981
Усього коштів банків	**74 273**	50 017

Станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року відсотки за залишками коштів на кореспондентських рахунках не нараховуються.

Кошти банків із спеціальним режимом використання станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року включають кошти для проведення розрахунків ліквідаційними комісіями в разі припинення діяльності банків та в інших випадках, передбачених законодавством України та нормативно-правовими актами Національного банку.

Станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року всі кошти банків мають строк погашення до 12 місяців.

11. Кошти державних та інших установ

	На 30 червня 2021 року	На 31 грудня 2020 року
		(у мільйонах гривень)
Кошти бюджетів та бюджетних установ:		
у національній валюті	**10 397**	12 013
в іноземній валюті	**37 966**	57 080
Фонд гарантування вкладів фізичних осіб:		
у національній валюті	**531**	1 414
Інші:		
у національній валюті	**92**	110
в іноземній валюті	**39**	47
Усього коштів державних та інших установ	**49 025**	70 664

Національний банк обслуговує кошти Державного бюджету і місцевих бюджетів, які консолідовані на єдиному казначейському рахунку.

Відповідно до Закону України "Про Національний банк України" за залишками коштів бюджетних установ проценти не сплачуються, за коштами Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 30 червня 2021 року встановлено процентну ставку 5,06% (станом на 31 грудня 2020 року – 5,68%).

Станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року всі кошти державних та інших установ мають строк погашення до 12 місяців.

12. Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком

Депозитний сертифікат Національного банку – один із монетарних інструментів, що є борговим зобов'язанням Національного банку в бездокументарній формі, який засвідчує розміщення в Національному банку коштів банків та їхнє право на отримання внесеної суми і процентів після закінчення встановленого строку. Дохідність депозитних сертифікатів установлюється відповідно до Основ процентної політики Національного банку з урахуванням її поточних цілей.

	На 30 червня 2021 року	На 31 грудня 2020 року
		(у мільйонах гривень)
Депозитні сертифікати за амортизованою собівартістю:		
депозитні сертифікати овернайт	**32 690**	52 494
депозитні сертифікати строком до 100 днів	**124 435**	110 991
Усього депозитних сертифікатів за амортизованою собівартістю	**157 125**	163 485

Станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року в обігу перебували депозитні сертифікати номінальною вартістю 1 мільйон гривень кожен.

Середньозважена дохідність за розміщеними протягом першого півріччя 2021 року депозитними сертифікатами становила 6,26% річних, початковий строк розміщення коштів – від одного до дев'яти днів (у 2020 році – середньозважена дохідність – 7,22% річних, початковий строк розміщення – від 1 до 14 днів).

Станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року всі депозитні сертифікати, емітовані Національним банком, мають строк погашення до 12 місяців.

Інформацію про номінальну вартість, середньозважену дохідність, розмір процентної ставки та строки розміщення станом на 30 червня 2021 року наведено в таблиці нижче:

	Загальна номінальна вартість депозитних сертифікатів, у мільйонах гривень	Середньозважена дохідність, % річних	Розмір процентної ставки, % річних	Строк розміщення, календарних днів	Періодичність сплати процентів
Депозитні сертифікати за амортизованою собівартістю:					
депозитні сертифікати овернайт	32 684	6,50	6,50	1	1 раз під час погашення
депозитні сертифікати строком до 100 днів	124 282	7,50	7,50	7	1 раз під час погашення

Інформацію про номінальну вартість, середньозважену дохідність, розмір процентної ставки та строки розміщення станом на 31 грудня 2020 року наведено в таблиці нижче:

	Загальна номінальна вартість депозитних сертифікатів, у мільйонах гривень	Середньозважена дохідність, % річних	Розмір процентної ставки, % річних	Строк розміщення, календарних днів	Періодичність сплати процентів
Депозитні сертифікати за амортизованою собівартістю:					
депозитні сертифікати овернайт	52 487	5,00	5,00	4	1 раз під час погашення
депозитні сертифікати строком до 100 днів	110 954	6,00	6,00	7	1 раз під час погашення

13. Грошові кошти та їх еквіваленти

	Примітки	На 30 червня 2021 року	На 31 грудня 2020 року
			(у мільйонах гривень)
Готівкова іноземна валюта	5	**21 007**	22 164
Кошти на вимогу (крім коштів, використання яких є обмеженим)	5	**47 111**	70 258
Розміщені короткострокові депозити з терміном погашення до трьох місяців (крім депозитів у золоті, банківських металах та коштів, використання яких є обмеженим)	5	**44 984**	25 860
Авуари в СПЗ	7.1	**581**	128
Усього грошових коштів та їх еквівалентів		**113 683**	118 410

Зміни в зобов'язаннях, зумовлені фінансовою діяльністю, за перше півріччя 2021 року:

	Примітка	На 01 січня 2021 року	Випуск/ залучення/ (погашення) зобов'язань	Проценти сплачені	Зміна валютних курсів	Процентні витрати нараховані	Інші	На 30 червня 2021 року
								(у мільйонах гривень)
Банкноти та монети в обігу		558 694	26 671	–	–	–	–	585 365
Зобов'язання перед МВФ	7.3	275 388	(11 713)	(2 309)	(12 937)	2 208	88	250 725
Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком	12	163 485	(6 475)	(4 602)	–	4 717	–	157 125

Національний банк класифікує сплачені проценти як грошові кошти від операційної діяльності в Проміжному скороченому консолідованому звіті про рух грошових коштів.

Зміни в зобов'язаннях, зумовлені фінансовою діяльністю, за перше півріччя 2020 року:

	Примітка	На 01 січня 2020 року	Випуск/ залучення/ (погашення) зобов'язань	Проценти сплачені	Зміна валютних курсів	Процентні витрати нараховані	Інші	На 30 червня 2020 року
								(у мільйонах гривень)
Банкноти та монети в обігу		425 256	61 249	–	–	–	–	486 505
Зобов'язання перед МВФ	7.3	236 945	(8 271)	(2 563)	28 355	2 352	19	256 837
Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком	12	151 932	(47 169)	(7 521)	–	7 350	163	104 755

Розділ II.III. Фінансові результати за фінансовими інструментами

14. Процентні доходи та витрати

	За період, що закінчився 30 червня 2021 року		За період, що закінчився 30 червня 2020 року	
	За поточний квартал	Наростаючим підсумком з початку року	За поточний квартал	Наростаючим підсумком з початку року
				(у мільйонах гривень)
Процентні доходи				
Доходи за цінними паперами України за амортизованою собівартістю	**11 067**	**21 421**	8 356	13 858
Доходи за кредитами банкам та іншим позичальникам	**1 582**	**2 798**	424	1 020
Доходи за коштами та депозитами в іноземній валюті	**18**	**40**	16	237
Доходи за авуарами в СПЗ	**–**	**–**	–	1
Доходи за внутрішнім державним боргом	**34**	**68**	36	73
Інші	**3**	**7**	6	7
Усього процентних доходів за ефективною ставкою	**12 704**	**24 334**	8 838	15 196
Процентні витрати				
Витрати за депозитними сертифікатами, що емітовані Національним банком	**(2 711)**	**(4 717)**	(2 619)	(7 340)
Витрати за операціями з МВФ	**(1 093)**	**(2 280)**	(1 103)	(2 423)
Витрати за коштами Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	**(13)**	**(32)**	(34)	(82)
Витрати за отриманими кредитами	**(21)**	**(43)**	(21)	(51)
Усього процентних витрат за ефективною ставкою	**(3 838)**	**(7 072)**	(3 777)	(9 896)
Процентні витрати за коштами на вимогу та строковими депозитами з від'ємною ставкою	**(17)**	**(32)**	(30)	(56)
Чистий процентний дохід	**8 849**	**17 230**	5 031	5 244

До інших процентних доходів віднесено процентні доходи за кредитами, наданими працівникам.

У першому півріччі 2021 року до складу доходів за цінними паперами України за амортизованою собівартістю включено доходи за інфляційними ОВДП у розмірі 6 344 мільйони гривень – за II квартал 2021 року, 11 893 мільйони гривень – наростаючим підсумком з початку 2021 року (за II квартал 2020 року – 3 440 мільйонів гривень, наростаючим підсумком з початку 2020 року – 3 852 мільйони гривень).

15. Результати від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті

	За період, що закінчився 30 червня 2021 року		За період, що закінчився 30 червня 2020 року	
	За поточний квартал	**Наростаючим підсумком з початку року**	За поточний квартал	Наростаючим підсумком з початку року
				(у мільйонах гривень)
Нереалізовані (витрати)/доходи від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті	**(12 562)**	**(25 677)**	(20 301)	48 931
Реалізований результат від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті	**143**	**143**	–	11 496
Усього результати від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті	**(12 419)**	**(25 534)**	(20 301)	60 427

16. Результати від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток

	За період, що закінчився 30 червня 2021 року		За період, що закінчився 30 червня 2020 року	
	За поточний квартал	Наростаючим підсумком з початку року	За поточний квартал	Наростаючим підсумком з початку року
				(у мільйонах гривень)
Цінні папери нерезидентів за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки в прибутках або збитках				
Процентні доходи	1 824	3 845	2 165	4 414
Нереалізовані результати від цінних паперів нерезидентів за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки в прибутках або збитках	(561)	(5 073)	797	9 499
Реалізований результат за цінними паперами нерезидентів за справедливою вартістю через прибуток або збиток (нереалізовані результати поточного періоду, що стали реалізованими)	(226)	(300)	353	1 578
Усього результатів від цінних паперів нерезидентів за справедливою вартістю через прибуток або збиток	**1 037**	**(1 528)**	**3 315**	**15 491**
Похідні фінансові інструменти				
Нереалізовані результати від похідних фінансових інструментів	101	(1 094)	465	235
Реалізований результат від похідних фінансових інструментів (нереалізовані результати поточного періоду, що стали реалізованими)	83	120	61	78
Усього результатів від похідних фінансових інструментів	**184**	**(974)**	**526**	**313**
Майнові права за кредитними договорами, права вимоги за якими перейшли до Національного банку				
Реалізований результат (нереалізовані результати поточного періоду, що стали реалізованими)	**–**	–	1	(1)
Усього результатів за майновими правами за кредитними договорами, права вимоги за якими перейшли до Національного банку	**–**	**–**	**1**	**(1)**
Усього результатів від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки в прибутку або збитку	**1 221**	**(2 502)**	**3 842**	**15 803**

У першому півріччі 2021 року отримані проценти за цінними паперами нерезидентів, уключені в чисте зменшення/(збільшення) цінних паперів нерезидентів проміжного скороченого консолідованого звіту про рух грошових коштів, становили 3 762 мільйони гривень (у першому півріччі 2020 року – 4 448 мільйонів гривень).

17. (Збитки)/прибутки від (зменшення)/відновлення корисності фінансових та нефінансових активів

(Збитки)/прибутки від (зменшення)/відновлення корисності фінансових активів:

	За період, що закінчився 30 червня 2021 року		За період, що закінчився 30 червня 2020 року	
	За поточний квартал	**Наростаючим підсумком з початку року**	За поточний квартал	Наростаючим підсумком з початку року
				(у мільйонах гривень)
(Збитки)/прибутки від (зменшення)/відновлення корисності за розміщеними депозитами в іноземній валюті за амортизованою собівартістю	**(2)**	**(2)**	–	9
Прибутки від відновлення корисності за облігаціями інших державних установ за амортизованою собівартістю	**–**	**14**	57	70
(Збитки)/прибутки від (зменшення)/відновлення корисності за кредитами банкам та іншим позичальникам	**(140)**	**(58)**	(17)	253
Збитки від зменшення корисності за кредитами працівникам	**–**	–	–	(1)
(Збитки)/прибутки від (зменшення)/відновлення корисності за процентними фінансовими активами	**(142)**	**(46)**	**40**	**331**
Збитки від зменшення корисності за іншими активами	**(3)**	**(3)**	(1)	(1)

Розділ II.IV. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань

18. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань

Національний банк визначає розрахункову справедливу вартість фінансових активів і зобов'язань, використовуючи ринкову інформацію (за її наявності) і відповідні методики оцінки. Проте для тлумачення ринкової інформації з метою визначення розрахункової справедливої вартості неодмінно потрібне професійне судження. Розрахункова справедлива вартість не завжди відповідає реальним сумам, за які Національний банк міг би реалізувати фінансові активи та зобов'язання з урахуванням поточних обставин, оскільки активність фінансового ринку України залишається низькою.

Фінансові активи та зобов'язання за справедливою вартістю

До фінансових інструментів за справедливою вартістю належать цінні папери нерезидентів, похідні фінансові інструменти.

Справедлива вартість цих цінних паперів визначається на підставі котирувань на активному ринку (вхідні дані 1 рівня), інших котирувань з торгово-інформаційних систем (вхідні дані 2 рівня) або, якщо немає інформації про котирування на активному ринку, на підставі дохідного підходу та вхідних даних 3 рівня (дохідність цінних паперів під час їх первинного розміщення емітентом та припущення щодо незмінності цієї дохідності до дати погашення відповідних цінних паперів, ураховуючи короткі строки до погашення).

Справедлива вартість похідних фінансових інструментів (ф'ючерсів, державних деривативів) визначається на підставі котирувань на активному ринку (вхідні дані 1 рівня).

Фінансові активи та зобов'язання за амортизованою собівартістю

Національний банк визначив, що справедлива вартість певних фінансових активів і зобов'язань за амортизованою собівартістю суттєво не відрізняється від їх балансової вартості для цілей розкриття справедливої вартості. До цих фінансових активів і зобов'язань належать кошти та депозити в іноземній валюті, авуари в СПЗ та внески в рахунок квоти МВФ, інші фінансові активи, банкноти та монети в обігу, кошти банків, кошти державних та інших установ, депозитні сертифікати Національного банку та зобов'язання перед МВФ, інші фінансові зобов'язання.

До фінансових інструментів за амортизованою собівартістю, справедлива вартість яких може суттєво відрізнятися від їх балансової вартості, належать цінні папери України, внутрішній державний борг у національній валюті, кредити банкам та іншим позичальникам. Усі ці фінансові інструменти не мають активного ринку.

Справедливу вартість тих фінансових активів і зобов'язань, для яких немає активного ринку, Національний банк розраховує для розкриття в консолідованій фінансовій звітності за методом дисконтування грошових потоків (дохідний підхід). Зазначена модель ураховує майбутні процентні платежі та погашення основної суми заборгованості, строки погашення та ставку дисконтування.

Справедливу вартість цінних паперів України Національний банк визначає на підставі дохідного підходу та такої інформації:

для довгострокових інфляційних державних облігацій – вхідних даних 2 рівня (спот-ставок, розрахованих на основі кривої безкупонної дохідності, побудованої за даними фактично укладених та виконаних договорів з ОВДП із застосуванням параметричної моделі Свенссона, та фактичних значень індексу споживчих цін за місячний період до попереднього місяця з вересня 2020 року до травня 2021 року) та 3 рівня (консенсусний прогноз значень індексу споживчих цін на наступні п'ять років з щомісячного видання FOCUSECONOMICS за червень 2021 року та цільові значення індексу споживчих цін, визначені Національним банком на період з 6 до 30 року);

для інших державних облігацій України – вхідних даних 2 рівня (спот-ставок, розрахованих на основі кривої безкупонної дохідності, побудованої за даними фактично укладених та виконаних договорів з ОВДП із застосуванням параметричної моделі Свенссона).

Як ставка дисконтування для визначення справедливої вартості внутрішнього державного боргу в національній валюті використовується середньозважена ставка Національного банку за всіма інструментами рефінансування (вхідні дані 3 рівня).

Станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року як ставка дисконтування для визначення справедливої вартості кредитів, наданих банкам та іншим позичальникам, була використана ринкова ставка (облікова ставка Національного банку) на дату розрахунку (вхідні дані 3 рівня).

Використані ставки дисконтування були такими:

	30 червня 2021 року	31 грудня 2020 року
	Ставка дисконтування, у % річних	Ставка дисконтування, у % річних
Цінні папери України в національній валюті:		
облігації внутрішньої державної позики	**7,82–12,49**	7,45–11,59
Внутрішній державний борг у національній валюті (1994–1996 роки)	**7,50**	6,08
Кредити банкам та іншим позичальникам у національній валюті	**7,50**	6,00
Вимоги за облігаціями інших державних установ	**–**	10,32

У наведеній нижче таблиці подано балансову вартість та оцінку справедливої вартості фінансових активів, які не відображаються в проміжному скороченому консолідованому звіті про фінансовий стан Національного банку за їх справедливою вартістю:

	30 червня 2021 року		31 грудня 2020 року	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
				(у мільйонах гривень)
Цінні папери України в національній валюті:				
облігації внутрішньої державної позики	**330 751**	**294 814**	334 128	315 282
Внутрішній державний борг	**1 588**	**1 684**	1 635	1 876
Кредити банкам та іншим позичальникам	**88 352**	**89 054**	66 930	67 229
Вимоги за облігаціями інших державних установ	**–**	**–**	907	920

Оскільки розрахунки оціночної справедливої вартості ґрунтуються на певних припущеннях, то слід ураховувати те, що надана інформація може не повністю відображати вартість, яка може бути реалізована.

Справедлива вартість фінансових інструментів за рівнями її оцінки розподілялася таким чином:

	30 червня 2021 року			31 грудня 2020 року		
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3
						(у мільйонах гривень)
Активи, які оцінені за справедливою вартістю						
Кошти та депозити в іноземній валюті (ф'ючерси)	**5**	**–**	**–**	8	–	–
Цінні папери нерезидентів, які обліковуються за справедливою вартістю	**497 217**	**112 656**	**19 213**	521 245	125 534	24 999
Цінні папери України за справедливою вартістю:						
в іноземній валюті:						
державні деривативи, номіновані в доларах США	**1 409**	**–**	**–**	1 273	–	–
Активи, справедлива вартість яких розкривається						
Цінні папери України в національній валюті:						
облігації внутрішньої державної позики	**–**	**169 052**	**125 762**	–	184 466	130 816
Внутрішній державний борг	**–**	**–**	**1 684**	–	–	1 876
Кредити банкам та іншим позичальникам	**–**	**–**	**89 054**	–	–	67 229
Вимоги за облігаціями інших державних установ	–	**–**	**–**	–	–	920

Протягом першого півріччя 2021 року не було суттєвих переведень фінансових інструментів між 1 і 2 рівнями оцінки справедливої вартості. Протягом першого півріччя 2021 року не було переведень фінансових інструментів до 3 рівня оцінки справедливої вартості або з нього.

Довгострокові інфляційні ОВДП, справедлива вартість яких розкривається, включені до 3 рівня оцінки справедливої вартості.

Зміну справедливої вартості цінних паперів нерезидентів, що оцінюються на дату звітності за справедливою вартістю та включені до 3 рівня оцінки справедливої вартості, подано таким чином:

	Справедлива вартість цінних паперів нерезидентів, які оцінені за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках та віднесені до 3 рівня оцінки
	(у мільйонах гривень)
Цінні папери нерезидентів станом на 31 грудня 2019 року	**33 400**
Витрати	(5 878)
Придбані цінні папери нерезидентів	16 390
Погашені цінні папери нерезидентів	(19 451)
Цінні папери нерезидентів станом на 30 червня 2020 року	**24 461**
Цінні папери нерезидентів станом на 31 грудня 2020 року	**24 999**
Витрати	(2 874)
Придбані цінні папери нерезидентів	10 823
Погашені цінні папери нерезидентів	(13 735)
Цінні папери нерезидентів станом на 30 червня 2021 року	**19 213**

Доходи та витрати від зміни справедливої вартості цінних паперів нерезидентів, що оцінюються на дату звітності за справедливою вартістю та віднесені до 3 рівня оцінки справедливої вартості, включено до результатів від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті та до результатів від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток проміжного скороченого консолідованого звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (примітки 15 та 16 відповідно).

Середньозважена модифікована дюрація за фінансовими активами за справедливою вартістю, що належать до 3 рівня ієрархії справедливої вартості (крім інструментів капіталу за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках), становить 0,58 станом на 30 червня 2021 року (0,48 – станом на 31 грудня 2020 року). Збільшення ставок дохідності, використаних для визначення справедливої вартості таких фінансових активів станом на 30 червня 2021 року (вхідні дані 3 рівня), на 1 базисний пункт призведе до зменшення справедливої вартості відповідних активів на 111 мільйонів гривень (станом на 31 грудня 2020 року – 120 мільйонів гривень), а зменшення цих ставок дохідності на 1 базисний пункт – до збільшення справедливої вартості активів на 111 мільйонів гривень (станом на 31 грудня 2020 року – 120 мільйонів гривень).

Розділ III. Управління капіталом

19. Управління капіталом

Функцією капіталу Національного банку є забезпечення економічної самостійності та здатності виконання ним функцій, визначених законодавством України. Загальна сума капіталу, управління яким здійснює Національний банк, станом на 30 червня 2021 року становить 172 671 мільйон гривень (станом на 31 грудня 2020 року – 184 926 мільйонів гривень). Для Національного банку немає вимог до розміру власного капіталу, крім розміру статутного капіталу, установленого Законом України "Про Національний банк України".

Статутний капітал

Відповідно до Закону України "Про Національний банк України" розмір статутного капіталу становить 10 мільйонів гривень. Його розмір був збільшений до 100 мільйонів гривень за рішенням Ради Національного банку за підсумками 2007 року.

Загальні резерви

Національний банк створює загальні резерви, які використовуються на покриття його збитків, згідно з вимогами Закону України "Про Національний банк України".

Загальні резерви, сформовані за звітний рік, повинні дорівнювати 10% від середньорічного обсягу грошово-кредитних зобов'язань Національного банку, які у 2020 році становили 676 914 мільйонів гривень.

Резервний капітал

Резервний капітал включає резервний фонд, що формується дочірньою компанією Національного банку відповідно до Закону України "Про банки і банківську діяльність" шляхом щорічних відрахувань від чистого прибутку дочірньої компанії. Відрахування до резервного фонду має бути не меншим ніж 5% суми чистого прибутку до досягнення резервним фондом 25% регулятивного капіталу дочірньої компанії.

Резерви переоцінки активів і зобов'язань

Відповідно до Закону України "Про Національний банк України" нереалізовані доходи від переоцінки іноземної валюти, монетарного золота у зв'язку зі змінами офіційного курсу гривні до іноземних валют/облікової ціни золота протягом звітного року, а також нереалізовані доходи від переоцінки цінних паперів та похідних фінансових інструментів у зв'язку з їх переоцінкою до справедливої вартості, нереалізовані доходи або витрати від переоцінки банківських металів у зв'язку зі змінами облікової ціни банківських металів Національний банк спрямовує до статті "Резерви переоцінки активів і зобов'язань" у розділі "Власний капітал" консолідованого звіту про фінансовий стан та консолідованого звіту про зміни у власному капіталі.

Сума резервів переоцінки використовується для компенсації сум нереалізованих витрат від переоцінки іноземної валюти, монетарного золота, цінних паперів, похідних фінансових інструментів за справедливою вартістю, якщо вони накопичуються протягом звітного року.

Сума резервів переоцінки за іноземною валютою, монетарним золотом, за цінними паперами, похідними фінансовими інструментами, банківськими металами, що вибувають, уключається до прибутку до розподілу у відповідних звітних періодах.

Станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року власний капітал Національного банку складався з таких компонентів:

	На 30 червня 2021 року	На 31 грудня 2020 року
		(у мільйонах гривень)
Статутний капітал	**100**	100
Загальні резерви	**67 691**	51 397
Нерозподілений прибуток	**(10 813)**	16 301
Резервний капітал	**36**	36
Резерв переоцінки іноземної валюти, монетарного золота	**105 318**	105 318
Резерв переоцінки банківських металів	**1 268**	1 320
Резерви переоцінки фінансових інструментів до їх справедливої вартості	**9 071**	10 454
Усього власного капіталу	**172 671**	184 926

20. Зобов'язання з перерахування прибутку до розподілу до Державного бюджету України

Згідно з нормами Податкового кодексу України Національний банк здійснює розрахунки з Державним бюджетом відповідно до статті 5[1] Закону України "Про Національний банк України".

Національний банк перераховує частину прибутку до розподілу до Державного бюджету відповідно до Закону України "Про Національний банк України". Прибуток до розподілу визначається шляхом зменшення прибутку на суму нереалізованих доходів звітного періоду, що спрямовуються до резервів переоцінки. Нереалізовані доходи, що стають реалізованими у наступних періодах, включаються до прибутку до розподілу у відповідних звітних періодах. Національний банк компенсує суму перевищення нереалізованих витрат над сумою резерву переоцінки коштами прибутку поточного року, а в разі їх недостатності – коштами загальних резервів.

Частина прибутку до розподілу, що залишається після формування загальних резервів та підлягає сплаті до Державного бюджету, перераховується після підтвердження зовнішнім аудитом та затвердження Радою Національного банку річної фінансової звітності.

Загальні резерви, сформовані за звітний рік, повинні дорівнювати 10% від середньорічного обсягу грошово-кредитних зобов'язань Національного банку.

Відповідно до Закону України "Про Національний банк України" Національний банк не має права перераховувати до Державного бюджету суму частини прибутку до розподілу більшу, ніж визначена в річній фінансовій звітності, що підтверджена зовнішнім аудитом та затверджена Радою Національного банку.

Відповідно загальна сума коштів, яку Національний банк перерахував у квітні 2021 року до Державного бюджету, становить 24 434 мільйони гривень (у 2020 році Національний банк перерахував до Державного бюджету 42 722 мільйони гривень).

Прогнозні очікування Національного банку щодо суми прибутку до розподілу за 2021 рік становлять 27,3 мільярда гривень, а щодо суми частини прибутку до розподілу за 2021 рік, яка підлягатиме перерахуванню до Державного бюджету в 2022 році, – 13,6 мільярда гривень. Остаточний обсяг частини прибутку до розподілу Національного банку, що підлягатиме перерахуванню Національним банком до Державного бюджету в 2022 році, залежатиме від фактичних макроекономічних показників у 2021 році та визначатиметься після підтвердження зовнішнім аудитом і затвердження Радою Національного банку річної фінансової звітності Національного банку за відповідні роки.

Розділ IV. Витрати, пов'язані із забезпеченням діяльності Національного банку

21. Витрати на утримання персоналу

	За період, що закінчився 30 червня 2021 року		За період, що закінчився 30 червня 2020 року	
	За поточний квартал	Наростаючим підсумком з початку року	За поточний квартал	Наростаючим підсумком з початку року
				(у мільйонах гривень)
Заробітна плата персоналу	**474**	**934**	327	715
Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та внески до недержавних пенсійних фондів	**108**	**213**	80	168
Матеріальна допомога та інші соціальні виплати	**2**	**5**	1	2
Інші	**4**	**9**	7	7
Усього витрат на утримання персоналу	**588**	**1 161**	415	892

До інших витрат на утримання персоналу віднесено витрати на підготовку кадрів і підвищення кваліфікації, витрати на добровільне медичне страхування працівників тощо.

22. Адміністративно-господарські та інші витрати

	За період, що закінчився 30 червня 2021 року		За період, що закінчився 30 червня 2020 року	
	За поточний квартал	Наростаючим підсумком з початку року	За поточний квартал	Наростаючим підсумком з початку року
				(у мільйонах гривень)
Витрати Банкнотно-монетного двору, що не включаються до собівартості продукції	**78**	**160**	82	154
Амортизаційні відрахування	**53**	**108**	52	99
Експлуатаційні та господарські витрати	**36**	**71**	36	69
Витрати за проблемними активами	**1**	**35**	19	19
Витрати на утримання необоротних матеріальних та нематеріальних активів	**46**	**75**	33	58
Податки, збори та обов'язкові платежі	**10**	**16**	7	12
Витрати на послуги та обслуговування телекомунікацій	**9**	**11**	6	9
Перевищення балансової вартості над вартістю реалізації цінностей та дорогоцінних металів	**–**	**15**	1	1
Вартість реалізованих послуг комплексу очисних споруд	**4**	**8**	4	8
Збиток від вибуття основних засобів та нематеріальних активів	**7**	**7**	77	77
Виплати членам Ради Національного банку	**4**	**8**	4	8
Витрати на службові відрядження	**2**	**4**	1	5
Консультаційні та юридичні послуги	**2**	**3**	10	11
Витрати за операціями із заставним майном	**–**	**–**	2	3
Повернення раніше сплачених штрафів комерційним банкам	**–**	**4**	–	–
Інші	**15**	**25**	23	33
Усього адміністративно-господарських та інших витрат	**267**	**550**	357	566

Сума амортизації за перше півріччя 2021 року не включає амортизацію в сумі 88 мільйонів гривень (у першому півріччі 2020 року – 85 мільйонів гривень), що нарахована на основні засоби, які використовуються для виготовлення банкнотного паперу, банкнот, монет та іншої продукції. Ця частина амортизації включається до витрат, пов'язаних із виготовленням банкнот, монет та іншої продукції.

До інших витрат віднесено внески до профспілки Національного банку, витрати на аудит, підтримання програмного забезпечення, матеріальну допомогу та інші соціальні виплати пенсіонерам Національного банку тощо.

Розділ V. Інші примітки

23. Операції зі зв'язаними сторонами

Умови операцій зі зв'язаними сторонами

Для складання цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності сторони вважаються зв'язаними, якщо вони перебувають під спільним контролем або якщо одна з них має змогу контролювати іншу чи може мати суттєвий вплив на іншу сторону під час прийняття фінансових та управлінських рішень, як зазначено в МСБО 24 "Розкриття інформації про зв'язані сторони". Під час розгляду всіх відносин, що можуть виникати між зв'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі. До зв'язаних сторін Національного банку належать Уряд, організації, які перебувають під контролем держави, провідний управлінський персонал тощо.

Національний банк під час своєї діяльності здійснює операції зі зв'язаними сторонами. Нижче зазначено залишки за цими операціями станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року:

	Примітки	**На 30 червня 2021 року**			На 31 грудня 2020 року		
		Уряд та організації під контролем держави	**Асоційовані компанії**	**Інші зв'язані сторони**	Уряд та організації під контролем держави	Асоційовані компанії	Інші зв'язані сторони
							(у мільйонах гривень)
Цінні папери України	8	**332 160**	**–**	**–**	335 401	–	–
Кредити банкам та іншим позичальникам		**32 915**	**–**	**–**	25 752	–	–
Резерв під кредити банкам та іншим позичальникам		**(3 988)**	**–**	**–**	(4 098)	–	–
Внутрішній державний борг		**1 588**	**–**	**–**	1 635	–	–
Інші активи		**45**	**34**	**–**	949	32	–
Кошти банків		**39 870**	**–**	**–**	18 451	–	–
Кошти державних та інших установ	11	**48 430**	**8**	**5**	69 144	–	6
Кошти Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	11	**531**	**–**	**–**	1 414	–	–
Зобов'язання з перерахування прибутку до розподілу до Державного бюджету України		**–**	**–**	**–**	24 434	–	–
Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком		**59 062**	**–**	**–**	46 512	–	–
Інші зобов'язання		**774**	**–**	**–**	**23**	**–**	**–**

До інших зв'язаних сторін включено залишки на рахунку КНПФ.

Умови зазначених вище операцій були такими:

за довгостроковими кредитами державним банкам (які включено до кредитів банкам та іншим позичальникам у наведеній вище таблиці) станом на 30 червня 2021 року встановлена процентна ставка 7,50% (станом на 31 грудня 2020 року – 6,00%);

за коштами державних та інших установ станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року відсотки не нараховувалися;

за коштами Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 30 червня 2021 року встановлена процентна ставка 5,06% (станом на 31 грудня 2020 року – 5,68%);

за залишками коштів обов'язкових резервів, що перераховані державними банками на кореспондентський рахунок у Національному банку (які включено до коштів банків у наведеній вище таблиці), станом на 30 червня 2021 року та 31 грудня 2020 року відсотки не нараховувалися (примітка 10).

Умови операцій із внутрішнім державним боргом та цінними паперами України розкрито у відповідних примітках.

У наведеній нижче таблиці зазначено статті доходів і витрат за операціями зі зв'язаними сторонами:

	За період, що закінчився 30 червня 2021 року			За період, що закінчився 30 червня 2020 року		
	Уряд та організації під контролем держави	**Асоційовані компанії**	**Інші зв'язані сторони**	Уряд та організації під контролем держави	Асоційовані компанії	Інші зв'язані сторони
						(у мільйонах гривень)
Процентні доходи	**22 321**	**–**	**–**	14 308	–	–
Процентні витрати	**(1 665)**	**–**	**–**	(3 030)	–	–
Комісійні доходи	**94**	**–**	**–**	41	–	–
Інші доходи	**(509)**	**3**	**–**	89	2	–
Витрати на утримання персоналу	**–**	**–**	**(23)**	–	–	(22)
Інші витрати	**(155)**	**–**	**(23)**	(312)	–	(18)
Прибутки від відновлення корисності	**109**	**–**	**–**	18	–	–

Відповідно до Закону України "Про Національний банк України" послуги для Державного казначейства України надаються Національним банком безоплатно.

У першому півріччі 2021 року короткострокові виплати (заробітна плата) провідному управлінському персоналу становили 22,50 мільйона гривень, у тому числі винагорода членам Ради Національного банку – 8,03 мільйона гривень [у першому півріччі 2020 року короткострокові виплати (заробітна плата) провідному управлінському персоналу становили 21,60 мільйона гривень, у тому числі винагорода членам Ради Національного банку – 7,40 мільйона гривень]. Заборгованості за виданими провідному управлінському персоналу кредитами станом на 30 червня 2021 року та станом на 30 червня 2020 року немає.

24. Події після звітної дати

У серпні 2021 року відбулося погашення зобов'язань перед МВФ за програмою "EFF 2015 року" на суму 99 мільйонів СПЗ (3 776 мільйонів гривень за офіційним курсом на дату здійснення платежу, або 3 925 мільйонів гривень за річним курсом МВФ).

Правління Національного банку прийняло рішення підвищити з 23 липня 2021 року облікову ставку до 8,0% з 7,5%. Посилення монетарної політики зумовлене підвищенням інфляційного тиску та необхідністю утримання під контролем інфляційних очікувань.

У серпні 2021 року на рахунок авуарів у СПЗ надійшли кошти за загальним розподілом СПЗ на суму 1 928 мільйонів СПЗ (76 837 мільйонів гривень за річним курсом МВФ).

25. Уведення нових та змінених стандартів і тлумачень фінансової звітності

Змінені МСФЗ та тлумачення, які набрали чинності та були прийняті до застосування 1 січня 2021 року

Поправки до МСФЗ 9, МСБО 39, МСФЗ 7 “Реформа базової процентної ставки”, МСФЗ 4 та МСФЗ 16 (фаза II).

Зазначені змінені МСФЗ та тлумачення не мали впливу на показники діяльності та фінансовий стан Національного банку.

Нові й переглянуті стандарти, які опубліковані, але ще не набрали чинності

Поправки до МСФЗ 10 “Консолідована фінансова звітність” і МСБО 28 “Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства” – Продаж або розподіл активів між інвестором та його асоційованим чи спільним підприємством. Набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після дати, яка має бути визначена. Дозволяється дострокове їх застосування.

Поправки до МСБО 1 “Подання фінансової звітності” – Класифікація зобов’язань поточних або непоточних покликані забезпечити більш загальний підхід до класифікації зобов’язань за МСБО 1 на основі договірних умов, чинних на звітну дату. Набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2023 року.

Зміни до МСБО 8 “Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки” покликані пояснити відмінності зміни в бухгалтерських оцінках від зміни в обліковій політиці. Набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2023 року.

Поправки до МСБО 37 “Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи” – Обтяжливі контракти – витрати на виконання договору. Набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2022 року.

Поправки до МСФЗ 3 “Об’єднання бізнесу”, пов’язані зі змінами в Концептуальній основі. Набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2022 року.

МСФЗ 17 “Договори страхування” – новий стандарт фінансової звітності для договорів страхування, в якому розглянуто питання визнання та оцінки, подання та розкриття інформації. Набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2023 року, проте дозволяється дострокове застосування.

Щорічні вдосконалення МСФЗ за період 2017–2020 років (зміни до МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16, МСБО 41).

Національний банк не застосував зазначені нові й переглянуті стандарти достроково. Керівництво Національного банку очікує, що застосування цих стандартів та поправок не матиме суттєвого впливу на показники діяльності та фінансовий стан Національного банку.

28 серпня 2021 року
м. Київ, Україна